

Miloš Tešovič:

Československo a Království Srbů, Chorvatů a Slovinců: Politické vztahy 1918 – 1921

Bakalářská práce

Komentář školitele

Na úvod svého hodnocení musím připojit některé podstatné komentáře obecnější povahy.

Miloš Tešovič si zvolil téma své bakalářské práce v logice zájmu o zahraniční politiku a dispozic svého školení a kulturního povědomí. V tomto smyslu se zpracování vztahu Království SHS a Československa jeví jako nejen příhodné, ale též disponibilní téma. Měl tak možnost vnést do jeho řešení nejen hodnocení obecné a české historiografie, ale opřít se rovněž o srbské zdroje. Tuto dispozici autor také přiměřeně využil.

V souvislosti s předkládanou prací je třeba rovněž zvážit možnosti a dispozice zahraničního studenta, který se rozhodne psát práci na podobné téma v češtině, a to v situaci, kdy mu zpracování komplikuje stále ještě zřetelná jazyková bariera.

Navzdory tomuto jistému kulturnímu a jazykovému hendikepu je třeba zároveň konstatovat, že autor v rozhodujícím období práce nad zadaným tématem pokud je mi známo ani nepobýval v České republice - patrně i v důsledku pandemie -, práci tak psal zcela o své vůli, texty a postupy nekonzultoval ani jinou distanční cestou.

Všechny tyto podstatné okolnosti se do práce, ať v dobrém či zlém, promítly a ovlivnily její úroveň.

Práce překlenuje rozdílná období před první světovou válkou, v jejím průběhu, více se soustřeďuje na fázi formování obou států po konci válečných let. Na jedné straně lze ocenit jistý nadhled autora nad tématem, na základě shromážděné literatury je schopen postihnout podstatné aktéry a aspekty vývoje, jak na úrovni parciálních národních a regionálních dějin, tak v obecnější i vztahové rovině, již sleduje. Tuto přednost ovšem značně limituje způsob, jakým téma zpracovává. Tešovič jen obtížně drží kontinuitu výkladu, u jednotlivých výkladových linií chybí vnitřní provázanost a logika. Působí spíše jako shluk projevů a komponent více či méně relevantních pro popis vztahu mezi českou (československou) a srbskou (jihoslovenskou) dobovou situací a vývojem. Navíc má autor i v rámci jednotlivých kapitol problémy s výkladovostí jako takovou – postřehne důležité projevy širšího kontextu, příležitostně na ně upozorní, ale jen v podobě letmo odkázaného, spíše naznačeného faktu, místy není schopen důkladněji pracovat s náznaky zajímavých skutečností, rozvést je a využít pro další výklad. (Viz text na s. 23: „Masaryk již dříve uvažoval o koridoru mezi Československem a Jugoslávií, ale nejpozoruhodnější jsou pokusy dr. Beneše odpovědět na otázku Llyoda Geogreho o sanitární bariéře na Pařížské mírové konferenci.“ – Text je odkázán na sekundární literaturu a tím je náznak ukončen. O jakých Benešových pokusech se mluví, či proč byly tak pozoruhodné, se čtenář může jen domýšlet, anebo si je dohledat v odkazované literatuře.) Některé pasáže navíc prokazují povrchnost a ležérnost i v základním výkladu. Tak na s. 11 autor zcela bez ohrazení či komentáře předkládá dvě zcela odlišné interpretace falšování dokumentů v rámci tzv. Vasičovy aféry. Zatímco první pracuje s motivem dokumentů zfalšovaných na půdě rakousko-uherského zastupitelského orgánu, druhá hovoří o dokumentech falšovaných srbskou stranou a podvržených rak.-uh. diplomatickým orgánům. Obě tyto interpretace mají svoji platnost, ale bylo by je třeba uvést do kontextu. Autor si nicméně patrně ani neuvědomil jejich faktickou odlišnost

a předkládá je v jednotném výkladovém rámci. (Otázka je, nakolik jsou tyto nedostatky způsobené jazykovou bariérou.) Jakkoli pozdější kapitoly, soustředěné na kompaktnější témata (propagace, národnostní menšiny) naznačují větší možnosti autora, práce jako celek působí rozháraně, nesoustředěně, útržkovitě.

O chvatu a nedostatku soustředění vypovídají rovněž formální nedostatky (zdvojování textu, s. 9; ponechání vysvětlivek v samotném textu, s. 14). Problematický jazyk textu navíc na mnoha místech komplikuje jeho základní pochopení. Na jedné straně odceňuji odvahu autora psát v češtině, na straně druhé si Tešovič mohl a měl zajistit spolehlivou revizi své práce. Na tu ale patrně nebyl čas či možnost.

S ohledem na všechny tyto aspekty doporučuji práci hodnotit s ohledem na průběh obhajoby pouze na škále dobře – nedostatečně.

V Hýskově 27. ledna 2022

Komentář zpracoval:

Prof. Mgr. Vratislav Doubek, Dr.